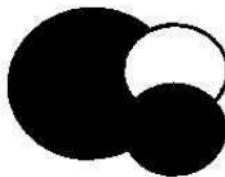
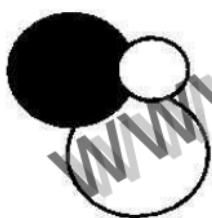

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

روان‌شناسی رشد

گردآورنده: عیسی کاکویی دینگی

سرشناسه: کاکویی دینکی، عیسی، ۱۳۴۰
عنوان و نام پدیدآور: روان‌شناسی رشد / گردآورنده عیسی کاکویی دینکی؛
ویراستار: مهرناز نصریه، [برای] موسسه تبیین آفاق پویا.
مشخصات نشر: تهران : آفاق پویا ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری: ص ۲۰؛ ۱۱ × ۲۱/۵ س.م.
فروست: مجموعه بسته های محتوایی
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۸۲۴۷-۲۵۰۰
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
یادداشت: کتابنامه: ص. ۲۰.
موضوع: مسائل اجتماعی
موضوع: Social problems
روان‌شناسی رشد
Developmental psychology
شناسه افزوده: مؤسسه تبیین آفاق پویا
ردی بندی کنگره: HN ۱۷/۵
ردی بندی دیوی: ۳۶۱/۱
شماره کتابشناسی ملی: ۹۵۳۲۹۶۶
وضعیت رکورد: فیبا

شناسنامه

عنوان: روان‌شناسی رشد

گردآورنده: عیسی کاکویی دینکی

ویراستار: مهرناز نصریه

صفحه آرا: فرشته خوشوقت پاپکیاده طراح جلد: الهام سام خانیانی

ناشر: آفاق پویا

لیتوگرافی و چاپ: ترمه

سال چاپ: ۱۴۰۲ نوبت چاپ: اول

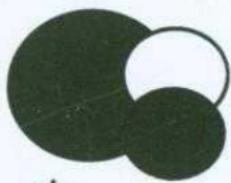
تیراژ: ۲۰۰ جلد قیمت: ۴۷۵۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۸۲۴۷-۲۵۰-۰

مرکز پیش: تهران-کوی نصر(گیشا)-خ شهید قدرتی-پا

تلفن: ۰۲۱-۸۸۴۸۵۳۶۰

سخنی با مخاطب

آنچه پیش روی شماست بسته‌ای از مجموعه بسته‌های محتوایی تبیین آفاق می‌باشد. این مجموعه در ۱۳ موضوع اصلی و ۱۴۶۳ عنوان تهیه شده و بتدریج در اختیار مخاطبان قرار خواهد گرفت. هدف از تهیه این سلسله مطالب، ارائه سرفصل‌های مطرح در مسائل مختلف جامعه و اشاره‌ای به راهکارهاست.

تلاش مایل آن است که این بسته‌ها حاوی مطالبی مختصر و قابل استفاده و دربرگیرنده موضوعات مختلف سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و ... باشد.

با امید به اینکه توشه‌ای باشد برای اسانید ارجمند و سخنوران گرامی جهت استفاده در سخنرانی‌ها و اجتماعات گروهی و عمومی و همچنین کمکی باشد در راه اطلاعرسانی و ارائه راهکارهای مناسب توسط کارشناسان.

فهرست

صفحه	عنوان
۵	مقدمه
۶	تعاریف
۶	مفهوم روان‌شناسی رشد
۷	زمینه‌های روان‌شناسی رشد
۸	شاخص‌های بررسی رشد
۸	مهمنترین تئوری‌های روان‌شناسی رشد
۱۱	مراحل رشد انسان
۱۳	حوزه‌های رشد
۱۴	فرضیات مربوط به رشد
۱۴	عوامل اثرگذار بر رشد
۱۵	حوزه‌های کاربردی روان‌شناسی رشد
۱۷	مسائل مهم روان‌شناسی رشد
۱۸	تفاوت روان‌شناسی تحولی و روان‌شناسی رشد
۱۹	نتیجه گیری
۲۰	منابع و مأخذ

مقدمه

تغییر و رشد انسان مازبدو تولد تا پایان عمر، مشهود و ادامه دار است. اما رشد انسان همچنان که لحظه تولد، بلکه از زمانی که نطفه او شکل می‌گیرد آغاز می‌شود. بعده همانند دانه‌ای که مدتی را زیر خاک، رشد می‌کند و سپس جوکه درازند و سر از خاک بر می‌آورد. لذا برای مطالعه سیر و مسیر رشد انسان، نه فقط از لحظه زایمان، بلکه به پیش از آن نیز باید توجه شود. روان‌شناسان، که کار و تخصص اصلی شان بررسی و مطالعه زیست و حالات ذهنی و روانی افراد است؛ عمدتاً معتقدند انسان، محصول مشترک رشد ذهنی و جسمی خود است. یعنی احوال و رفتارش، هم متأثر از بخش نادیدنی وجود او که همان روان اوست؛ می‌باشد و هم نتیجه فرآیند نمو و تغییرات جسمانی هست. لذا برای مطالعه و شناخت حیات و حالات روانی او، به پیش از تولد و تأثیراتی که جنین از فرآیند روانی، احساسی و عاطفی مادر گرفته و هم شرایط فیزیولوژیک مادر، از جمله تغذیه، سبک زندگی و شرایط بارداری او پذیرفته است؛ رجوع می‌کنند. فعالیتی که این بخش از روان‌شناسی انجام می‌دهد؛ با عنوان روان‌شناسی رشد شناخته می‌شود.

◀ تعاریف

الف. روان‌شناسی

در اصطلاح: علم مطالعه فرآیندهای ذهنی، شناختی، احساسی، عاطفی و روانی انسان.

ب. رشد

در لغت: نمو، گسترش، بالغ شدن، تکامل.

در اصطلاح:

- روند تکاملی و حرکت به سمت بلوغ و پختگی؛
- بزرگ شدن؛
- کامل شدن.

ج. روان‌شناسی رشد

در اصطلاح: از انواع روان‌شناسی که با رویکرد علمی و نظری، به بررسی و مطالعه تأثیرات و تغییرات، رشد و یا ثبات ویژگی‌های روانی و جسمی انسان در فرآیند رشد او در طول عمرش می‌پردازد.

◀ مفهوم روان‌شناسی رشد

روان‌شناسی رشد، شاخه‌ای از روان‌شناسی است که به مطالعه و بررسی چرایی و چگونگی فرآیند تغییرات جسمی و ذهنی افراد می‌پردازد. انسان در طول حیات خود، در مواجهه و در مقابل تغییرات و تحولاتی که برایش به وجود می‌آید؛ ممکن است دچار

بحran‌ها یا پریشانی‌هایی بشود که در ادامه مسیر رشد او اختلال ایجاد کند. این اختلالات و احتمالات، نیاز به مداخله افرادی با تخصص ویژه در شناخت و تشخیص مسیر طبیعی یا انحراف از مسیر رشد، دارد تا بتواند فرد را به مسیر رشد طبیعی بازگرداند. دانش و تخصصی که به پردازش و مدل‌سازی از این مسیر طبیعی می‌پردازد یا قدرت تشخیص انحرافات از مسیر و همچنین پیش‌بینی و اجرای برنامه‌ای برای بازگردان فرد به مسیر طبیعی رشد را داشته باشد را روان‌شناسی رشد و متخصصان و مشاوران مسلط به این دانش و فعال در برنامه‌های درمانی را روان‌شناسان رشد، می‌نامند؛ روان‌شناسان رشد، صرفاً بر تغییرات جسمی و فیزیکی افراد نظر نمی‌کنند؛ بلکه رشد و تغییرات اجتماعی، عاطفی و شناختی که در طور زندگی رخ می‌دهد را نیز مدنظر قرار می‌دهند.

◀ زمینه‌های روان‌شناسی رشد

- ◆ رشد شناختی از دوران کودکی تا سالمندی؛
- ◆ چالش‌های رشد؛
- ◆ اختلالات یادگیری؛
- ◆ رشد عاطفی؛
- ◆ مهارت‌های زبانی؛
- ◆ مهارت‌های حرکتی؛
- ◆ رشد شخصیت؛